

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 czerwca 2015 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi stwierdził, że spadek po A. Ł. z domu G., córce W. i J., zmarłej dnia 29 września 2013 roku w Ł., ostatnio stale zamieszkałej w Ł., na podstawie ustawy nabyły po połowie córki B. M. z domu Ł. oraz G. S. z domu Ł. – dzieci Z. i A. oraz orzekł o kosztach postępowania.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wniosły uczestniczki postępowania, wskazując, że chcą się zrzec spadku po A. Ł.. Apelujące podniosły, że nie są w stanie spłacić długów spadkowych, gdyż są bezrobotne, bez prawa do zasiłku, a utrzymują się ze świadczeń z opieki społecznej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Zaskarżone rozstrzygnięcie zostało wydane na podstawie prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, które to ustalenia Sąd Okręgowy w całości podziela i przyjmuje za własne, jak również w następstwie właściwie zastosowanych przepisów prawa materialnego. W konsekwencji, Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił następców prawnych zmarłej A. Ł..

Powołane przez apelujących okoliczności nie stanowią zaś podstawy do zmiany zaskarżonego postanowienia. Apelujące podnoszą bowiem, że na sprawie która odbyła się 10.06.2015 r. dowiedziały się, że jest to spadek w formie długu, którego nie są w stanie spłacić.

Podkreślić należy, że w postępowaniu o stwierdzenie nabycia praw do spadku, kwestia sytuacji finansowej spadkobierców jest pozbawiona znaczenia. Przedmiotem tego postępowania jest wyłącznie ustalenie osób uprawnionych do spadku po zmarłym, niezależnie czy obejmuje on jakiegokolwiek aktywa.

Zakres kognicji sądu w postępowaniu o stwierdzeniu nabycia spadku i treść postanowienia kończącego to postępowanie wynika przede wszystkim z regulacji zawartej w art. 670 i 677 k.p.c. Z przepisów tych wynika, że sąd spadku musi wyjaśnić z urzędu, kto i z jakiego tytułu jest spadkobiercą, a w orzeczeniu wymienić, poza spadkodawcą, wszystkich spadkobierców oraz ich udziały. W stosunku do spadków otwartych przed dniem 14 lutego 2001 r. sąd ma także obowiązek ustalenia, czy w skład spadku wchodzi gospodarstwo rolne i który ze spadkobierców spełnia kryteria ustawowe do jego dziedziczenia (postanowienie Sądu Najwyższego z 12 lipca 2002 r., V CKN 1093/00). W odniesieniu do innych spadków sąd w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku nie ustala nawet ogólnie składu majątku spadkowego.

Postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku zmierza zatem do ustalenia: daty śmierci osoby wskazywanej we wniosku jako spadkodawca (chwili otwarcia spadku), osoby spadkobiercy (spadkobierców) oraz tytułu dziedziczenia, ewentualnie tego, czy w skład spadku wchodzi gospodarstwo rolne w odniesieniu do spadków, których otwarcie nastąpiło przed dniem 14 lutego 2001 roku.

Spadkobierca nabywa spadek z chwilą jego otwarcia, czyli z chwilą śmierci spadkodawcy z mocy prawa (art. 924 k.c. i 925 k.c.), przy czym powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu (art. 926 § 1 k.c.). Zgodnie z art. 926 § 2 k.c. dziedziczenie ustawowe co do całości spadku następuje wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy albo, gdy żadna z osób, które powołał, nie chce lub nie może być spadkobiercą. Do pierwszej grupy spadkobierców ustawowych ustawodawca zaliczył zstępnych spadkodawcy.

W sytuacji wskazanej przez apelujących, tj. istnienia długów spadkowych i trudnej sytuacji życiowej apelujących, mogły one w stosownym czasie skorzystać z przewidzianych prawem instytucji umożliwiających im uchylenie się od dziedziczenia po zmarłej, tj. zrzec się dziedziczenia (art. 1048 k.c.) albo odrzucić spadek (art. 1012 k.c.). Mając

jednak na uwadze, że otwarcie spadku nastąpiło w dniu 29.09.2013 r., a apelujące nie zrzekły się dziedziczenia, ani nie odrzuciły spadku, uznać należy, że są one następcami prawnymi spadkodawcy.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako nieuzasadnioną.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w oparciu o art. 520 §1 k.p.c. jako generalną regułę postępowania nieprocesowego. W sprawie niniejszej nie występuje bowiem sprzeczność interesów, o której mowa w art. 520 § 2 i 3 k.p.c., niezależnie od stanowiska stron i zgłaszanych przez nie twierdzeń i wniosków.